

„Edinost“

z a sja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kron
Naročnina je plačevati naprej. Na naročnino brez priloge naročnine se uprva vs ostra.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 svč.); v Trstu pa po 8 stotink (4 svč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslani, osmrtnice in javne zahvale domači oglašitvi se računajo po pogodbi.

Vel dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upraviteljsko. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upraviteljsko, in sprejemanje inšertov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst..

izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijske lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcijske lista „Edinost“, v Trst

IV. shod slovanskih časnikarjev v Ljubljani.

(Dalje.)

Gostje so začeli prihajati že v petek. Glavni vsprejem je bil pa v soboto popoldne. In ta vsprejem je bil dostojen odličnih gostov. Na kolodvoru je bilo razvrščenih več društev z zastavami in društveno godbo, kolo gospej in gospe, mestni zastopniki in mnogoštevilno občinstvo. Po pozdravu od strani načelnika pripravljalnemu odboru, dra. Trillerja in odzdravu glavnega urednika poljskega »Czasu«, Chylinskega, se je razvil ganljiv prizor: novinarji prijatelji so se pozdravljali najpristneje, a dame so jih obsepile cvetjem.

Ko so gostje posedali v kočije, najete po pripravljalnemu odboru, jih je množica pozdravljala oduševljeno. Gostje so se odpravili v mesto po dunajski cesti, kjer je bil prirejen velik in lep slavalok.

Zvečer ob 8. uri je bil v veliki dvorani »Narodnega doma« koncert, prirejen po slovečem pevskem društvu »Smetana« v Plznu. Mnogoštevilno občinstvo je bilo kar očarano po skrajni dovršenosti v tehniki pevanja, po kristalni čistoti in moduliranju glasov in niansiranju, ki je kar frapiralo. Naravnost velikanski je bil utis, ki ga je to pevanje napravilo na občinstvo in pod tem utisom je isto prirejalo viharne ovacije pevcev in njihovega vodju.

Po koncertu je bil komers v prostrani dvorani Sokolovi, ki se je napolnila do zadnjega kotička. Pa tudi na galeriji je bilo mnogo občinstva. Goste je prvi pozdravil predsednik pripravljalnega odbora, g. dr. Triller, ki je izvajal, da so časnikarski kongresi vseslovanski parlament, v katerem govori vsakdo v svoji materinščini, a se vsi dobro umejo. Časnikarstvo slovensko je rodilo narodno renesanso ter zaneslo med vse bratske narode najvišjo idejo vseslovanske vzajemnosti. Časnikarstvo je velemoč, in posamične časnikarje je primerjal prire Henrik v Ameriki z zapovedujočimi generali; slovanski časnikarji so generali slovanske vzajemnosti in zavednosti. Mučeniški je stan časnikarja, zato ga danes visoko spoštuje vse. Saj niso za slovanske žurnaliste nikdar veljale besede železnega kancelarja, da so časnikarji le izgubljeni elementi. Brez svojih časnikarjev bi danes slovanski narodi ne stali na toliki stopinji politične moči in kulturne zavednosti.

Govornik je nazdravil tem pionirjem slovanskega in pogumnim ženskimi tovarišem, želé, da bi bilo njih zborovanje plodonosno ter da da bi se spoznali tudi z našim narodom ter z našo zemljo. Spoznavanje rodi ljubezen, ljubezen pa rodi sad in moč!

Gosp. dr. E. Lampe je v imenu pripravljalnega odbora povdarjal, da je prvi namen takih sestankov, povzdigniti slovansko časopisje. Poklic časnikarjev je eden najvažnejših in najodgovornejših. Bismarck je rekel nekoč: Časnikar je človek, ki je svoj poklic izgrešil. To naj velja za naše nasprotnike! Slovanski časnikar pavi, da ima svet, kulturni poklic. Kar je v ljudski duši do brega, to mora gojiti in razvijati. Začrtati mora narodu pot do plemenitih, vzvišenih ciljev in mu biti vesten vodnik. Govorili bomo vsak tako, kakor nas je mati učila, in umevali se bomo, kakor smo se doslej še na vseh sestankih. Pozabljanje naj bodo ob tem zborovanju vse razlike in imejmo pred očmi le skupno idejo vzajemnosti slovanskega časopisja.

Na to je g. dr. Oražen deklamiral Aškerčovo vzvišeno pesem »Pozdrav Slovencev«.

Vsa ta izvajanja so izzivala burno in navdušeno pritrdjevanje, ki se je potem dosledno stopnjevalo od govora do govora. Skromnost prostora v tem listu nam ne dovoljuje niti tega, da bi vsaj v ekscerptu priobčili vse te govore. Naglašeno bodi torej samo, da se je govorilo v raznih slovanskih jezikih, da so govorniki v živih barvah črtali naše preporajanje, naše borbe, naše muke, naše aspiracije, naše trpljenje, a vsi so proglasiš geslo — vzajemnosti Slovanov. Vsi so povdarjali, da le po vzajemnosti, po borbi enega za vseh in vseh za enega moremo srečno dovršiti naš preporod: da ponehajo naše borbe, da se ublaži naše trpljenje in da se uresniči naše aspiracije.

Ne moremo si pa kaj, da ne bi posebno omenjali med slovanskimi govorniki gosp. kurata Finžgerja, ki je dvignil svojo čašo v prosep kulturnega panslavizma. Na podlagi starega reka »Omne principium ab jove« (Početek vsake prosvete ima svojo podlago na verskem stališču) je govornik navdušeno zaklical »Ex oriente lux!« (Iz Vstoka je prišla luč). Čutili smo v njegovih besedah klic, ki je nam Slovincem kazal, kje imamo iskati odrešenje na cerkvenem polju in na polju prosvete. Govornik je izrekel, da pride svetloba le iz Vstoka, a da

tudi Slovan že prihaja na dan! Duševna vez naj spaja vse Slované v znamenju kulturnega dela — v kulturnem panslavizmu je naše odrešenje, naša bodočnost!

Tudi na komersu je pevalo pevsko društvo »Smetana« in je izzivalo orkane aplavza.

Občevanje na komersu je bilo prisrčno-ganljivo in utrjala so se stara prijateljstva in oklepala nova vsevprek.

To je bil preludij častnim dnevom sestanka slovanskih novinarjev, kakor smo si ga le mogli želeli. Preludij, ki nam je dajal jamstvo, za častno, harmonično izvršenje naloge, ki si jo je nadel kongres, in jamstvo za — popolen vseh. To je bil pravi duh, to je bila prava dispozicija, to je bil millieu, v katerem smo želeli videti slovanske novinarje, to je bil duh bratke vzajemnosti naše, dispozicija — slovanska! (Pride še.)

V Trstu, dne 22. maja 1902.

Neverjetno! Iz Dekani nam prihaja naravnost neverjetna vest, da je dež. odbor zahteval od občinske uprave že **zaključene** volilne liste in so valed tega občinske volitve prenešene od 26. maja na 2. junija. Italijanska istrska kamora hoče zopet nekaj mešati. Ali mi se čisto nič ne čudimo, ako je pl. Schaffenhauer dovolil tudi to vnebovpijočo nezakonitost.

Nezakonitost pravimo, kajti po obstoječem volilnem redu spada ves volilni čin jedino in izključno v prenešeni delokrog in se ne sme deželni odbor absolutno in nikakor utikati v volitve, najmanj pa v volilne liste! Jasno je torej, da vladni organi v Kopru nekaj snujejo.

A ker ne morejo vzeti odgovornosti na se, pošiljajo v ogenj avtonomni deželni odbor istrski. Mi smo siti take igre; zato pozivljamo njeg. ekscelenco, c. kr. namestnika v Trstu, naj napravi red v Dekanih. Za vse čine odgovarjajo jedino on in njegovi polit. organi v Kopru.

Politični pregled.

V Trstu, 22. maja 1902.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — (Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega poročila.)

V nadaljevanju razprave o proračunu pravosodnega ministerstva je poslanec J a -

blonski povdarjal ugodni upljiv novega civilnega pravnega reda. Govornik je želel alične reforme tudi na ostalih poljih zakonodaje. Govornik se je bavil obširno s pravosodnimi razmerami v Galiciji ter je zaključil svoj govor z izjavo, da bo poljski klub glasoval za proračun.

Malorus dr. Kozol se je pritoževal radi zapostavljanja maloruskega jezika.

Posl. dr. Baernreiter je prosil pravosodnega ministra, naj čim prej reši od vojnega ministerstva izročeni mu načrt vojaškega kazenskopravnega reda in je urgiral tudi reformo zastarelega civilnega kazenskega zakona.

Posl. dr. Ploj se je pritoževal radi zapostavljanja oziroma odpiranja slovenskih sodnih uradnikov na sodnih in slovenskih pokrajinah ter je očital predsedniku višega deželnega sodišča v Gradcu, da deluje za germanizacijo južnoštajerskih sodišč. Govornik je potem govoril o zapostavljanju slovenskega jezika na sodiščih na Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in Koroškem ter se je zavzel za ustanovitev posebnega višega dež. sodišča v Ljubljani.

Posl. dr. Ellenbogen je govoril o nedostatkih obrtnih sodišč, zahteval odpravo policijske kazenske pravice ter spremembo določil o preiskovalnem zaporu. Govoré o neodvisnosti sodniškega stanu je opozarjal na visoke kazni, ki so se naložile onim, ki so se pregrešili o izgrelih v Trstu, ter je zatrjeval, da so se naložile tako visoke kazni valed pritiska od zgoraj. Omenjal je potem slučaj o županu Ognibene v Levicu na južnem Tirolskem, kateri je bil obtožen velikanskih sleparij, zagrešenih na občinski upravi, a da se je potem, valed protekcije od zgoraj, kazenska preiskava proti njemu zaustavila. Dr. Ellenbogen je trdil, da se je tudi železniški minister dr. pl. Wittek zavzel za župana Ognibene.

Železniški minister pl. Wittek je potem v daljšem govoru odločno odbijal od sebe Ellenbogenovo obdolženje ter je zatrjeval, da se on nikoli ni umeševal v strankarske boje na južnem Tirolskem.

Ko so govorili še poslanci dr. Ivčević, Tschan in baron Jurij Vasilko, bila je seja zaključena.

Loubet na Ruskem. Včeraj zjutraj je bila v Krasnem Selu Loubetu na čast velika vojaška parada. Ob 11. uri zjutraj sta se pripeljala na poljano, kjer je bila parada, car Nikolaj in Loubet; tja so došle tudi ca-

PODLISTEK

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evžen Tomić; prevedel Radl.

Prvi del.

I.

Ko sta se mlada poročenca vrnila z običajnega svatbenega potovanja, sta se nastanila v Deli-dvoru, ki je bil od pamtveka selo Vojničev. Grad delidvorski je stal v prekrasnej okolici, na nekem parobku gore Ivančice. Bl je veči in lepši od dvorov, sezidanih na ostalem imetju, kateri so bili obične plemiške kurije, kjer bi velikaška rodbina niti ne imela prostora, da bi stalno prebivala. Deli-dvor je ležal v sredini med mnogimi drugimi zagorskimi posestvi, v kraju, ki je bil ves posut z velikaškimi in plemiškimi dvori. Tak položaj je bil ugoden, ker so se posestniki mogli večkrat obiskovati med seboj in kratiti kmečko, enolično življenje. Grof Orfeo se je veselil tega življenja, katero se mu je zdelo brezskrbno in prijetno, dočim je vsak dan bolj čutil, da mu vojaški stan postaja breme, katerega se je želel rešiti čim

prej. Odločil se je čakati, dokler postane major, a tedaj pojde v pokoj. Za dve leti se mu je izpolnila ta želja. Mlada gospa je jedva čakala, da se vrne zopet na svojo dedovino, na svoj lep Deli-dvor. Silila je, da krenejo čim prej na Hrvatako, a zato je imela še drugih vzrokov. Grof je po svoji navadi živel potratno, ljubil je sport in imel svoje kavalirske kaprice, katerih se ni mogel odreči. Karte in ljubimkovanje, vkljub lepoti in mladosti svoje žene, je požiralo grozno denarja, ter je grof zopet pal v dolgove. Sedaj je šlo seveda vse to na račun grofičinega imetja. Da se reši teh novih neprilic, je moral prodati ono manjše posestvo v zagrebški županiji. Grofica Ana je prebolela tudi to zgubo svojega posestva, ko jej je njen Orfeo, katerega je alepo ljubila, dal trdno besedo, da bo odelej živel popolnoma drugo življenje: samo za njo in za svojo rodbino. Melita je bila takrat že na svetu. Imela je eno leto, ko se je mlada rodbina vrnila v Deli-dvor.

Grof je imel resno voljo, da bo živel drugo življenje. Probudil se je v njem rodbinski ponos. Bil je poslednji moški potomec slavnega rodu, katerega predniki so si ste-

kali slavo in glas že v križarskih vojnah. Prevzela ga je žalost, ko je pomislil, da bi ta sijajni rod moral izumreti z njim, ali materijalno propasti. Imetje njegovega rodu je že davno propalo, ali on se je sedaj bogato oženil; v velikem bogastvu njegove žene more zopet veselo ozeleneti staro deblo grofov Armano in z novo silo pognati močne mladike. Dve leti po poroki z Melito se mu je porodil sin Artur. Sedaj je bil srečen in pomirjen. Le da mu Bog vzdrži to dete živo in z njim vse nade v bodočnost! On bo delal in skrbel, da mu zavaruje materinstvo, ali morda da je še poveča. Vse to je grof želel in hotel, ali volja je bila preslaba. Bilo ga je lahko pridobiti in ugreti za lepe in plemenite stvari, ali njegovo navdušenje je kmalu jenjalo in zmanjkalo. Tako je bilo tudi z njegovim sklepom o bodočem treznejšem življenju. Sprva je začel sam gospodariti na svojem posestvu. Imel je, kakor navadno umirovljeni oficirji, ki so se lotili gospodarstva, velike osnove, katere so mnogo stale, a ena za drugo propale. Kakor bivši kavalerijski častnik se je smatral strokovnjakom v konjereji. Sklenil je ustanoviti kobilarno s konji arabske pasme na posestvu Hrastovac,

kjer so že za časa Napoleona Vojniči imeli svojo kobilarno. Posestvo Hrastovac je imelo ugodno, zdravo lego, prostrane in zdrave livade, na katerih je rasla trava kakor »avila«, kakor so pravili kmetje. Zakaj da ne bi bila zopet kobilarna, kjer je bila nekoč, tudi sedaj, ko se konji plemenite pasme tako dragi plačujejo? Grof je sestavil takoj račun o tej kobilarni, kjer je bilo dokazano s natanko izračunjenimi svotami, koliko ga bo stala samo naprava, koliko bo vzdrževanje na leto, a kolik tolpet prihod. To svojo osnovo je natančno tolmačil grofici in svojim posestnikom-sosedom, kateri niso mogli, nevešči v teh stvareh, nič prigovarjati, a sami pri sebi so vendar dvomili, da bi to podjetje moglo toliko nositi, kolikor je izračunal grof. No, grof ni nič dvomil, on, optimist najčistejše vrste, je smatral svoj račun nezmotljivim in lotil se je takoj izvajanja svoje osnove. Od prijatelja, slavenskega velikaša, je dobil pod precej dobrimi pogoji material, potreben za kobilarno. Priskrbljeno glavničje je moral izplačati v desetih letih, tedaj v času, ko bi mu podjetje že nosilo dobiček.

(Pride še.)

rica Aleksandra, carica-mati Marija Feodorovna in velika kneginja Elizabeta Feodorovna. Car je potem zajahal konja, Loubet pa je prisedel v kočijo k carici. Vojaške čete so pozdravile carja in Loubeta s »huraklici«. Vrhovno poveljstvo nad četami je bilo poverjeno generalnemu inšpektorju konjice, velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču. Defiliranja se je udeležilo 56 batalijonov pešcev, 36 eskadron konjice, 12 stotnij kozakov in 266 topov.

Po defiliranju je bil v carskem šotoru zajuterk, na katerem je car Nikolaj izrekel sledečo napitnico:

»Čete, katerih defiliranju ste prisostvovali ravnokar, si štejejo v srečo, da so mogle izkazati vojaško čast glavarju prijateljske in zavezne države. Velike simpatije, katere goji ruska vojska do močnejše francoske vojske so vam, gospod predsednik, že znane. One utrjujejo pravo zvezo orožja, katere obstanek konstatiramo s tim večjim zadovoljstvom, ko ta naša impozantna moč ni določena za podpirati agresivnih namenov. Ona ima marveč namen utrjevati in vzdrževati splošni mir ter podpirati načela, na katerih temeljita blaginja in razvoj narodov. Napijam se prospehu in slavi hrabre francoske vojske.«

Predsednik Loubet je odgovoril:

»Hvaležen sem vašemu veličanstvu, da ste mi dali jako prijetno priliko, diviti se tem lepim četam, katerih ponosno nastopanje, marcijsko vedenje in precizne vaje dokazujejo, da se ruska vojska — spopolnjeva se ne prenehoma — vedno vzdržuje na višini svojih tradicij. Kakor sta oba naroda zvezana med seboj po obojestranskih simpatijah in po skupnosti interesov, tako sti tudi obe vojski tesno združeni po bratstvu orožja in po mejebojnem spoštovanju.

Ta impozantna moč ne preti nikomur. Rusija in Francija viditi v tej moči poročstvo za ono legitimno varnost obema narodoma, ki obema narodoma omogočuje, da se moreta posvečevati mirnemu in plodonosnemu delovanju, delovanju, katero povzdiguje tudi moč in ugled obeh narodov pred inozemstvom. V imenu francoske vojske, ki ni pozabila na čast, ki jej jo je izkazalo vaše veličanstvo s prisostvovanjem na vojaških vajah, napijam se prospehu in slavi hrabre ruske vojske.«

Borba za enakopravnost. Tako rekoč ped za pedjo si morajo slovanški narodi Avstrije s hudim naporom izsiliti svoje pravo. Za vsako mrvice pravice treba borbe; za vsako mrvice treba pretrpeti cel križev pot. Kar se drugim daje samo ob sebi, po zahtevi zakona, dobivamo mi še le po trdem naporu do najvišje instance. Tako je moral — kakor se naši čitatelji gotovo še spominjajo — češki poslanec Herold nastopiti pot do najvišje sodne instance, ker plačilni urad državnega zbora ni hotel izplačati dijet na podlagi pobotnice v češkem jeziku. To postopanje pisarne ni imelo seveda nobene pravne podlage in je bilo naravnost nasproti ustavnemu zakonu. Ali radi tega je rečeni urad vendar trdovratno vztrajal na svojem stališču, oziroma se držal principa, da si Slovan mora še le izvojevati, kar mu gre, in ni hotel izplačati dijet, prisilivši s tem dra. Herolda, da je nastopil borbo proti pisarni državnega zbora. In — zmagal je; zmagala je pravica. Toda borbe je trebalo v to. Avstrijski Slovan si mora sploh še le priboriti vsako mrvo prava. Sedaj je dobro. Sedaj je dobil — kakor čitam v listih — rečeni urad nalog, naj izplačuje dijete tudi na podlagi nemških pobotnic in bodo odslej vsi slovanški poslanci pisali pobotnice v svojem materinem jeziku. To pravo njihovo je bilo jasno in neoporečno tudi poprej, predsednik zbornice in plačilni urad sta morala vedeti tudi poprej o tem pravu, ali, ker že velja v naši Avstriji princip, da Slovan more le po borbi priti do svojega prava, tudi ona dva nista hotela poznati pravice poslancev za sestavljanje pobotnic v svojem jeziku, marveč sta prisilila dra. Herolda v borbo. Sedaj pa je dobro, sedaj priznavajo pravo, kateremu ne bi bili smeli sploh nikdar oporekati, ako ne bi v Avstriji veljalo načelo, da Slovan si mora še le izvojevati tudi vse ono, kar mu je zajamčeno po zakonih.

Kriza v Franciji. Ministerstvo Waldeck Rousseau je izvajalo na volitvah — tako so vsaj prisegala njega glasila — najslabše zmago, ki je pomnožila vladno večino v zbornici. Ljudje z normalnimi možgani so morali torej sklepati, da so razmere stabilizirane za dogledne čase in da je pozicija vlade podkrepjena. Najmanj pa bi bili pri-

čakovali spremembe na vladi. Načelnik te vlade, Waldeck-Rousseau, pa je zmagal silajno, si utrdil podlago in šel tja, ter — napovedal svoj odstop nekako tako, kakor se napoveduje kaka gledališka predstava. Kakor vzrok pa navaja dejstvo, da vlada je izvršila svoj nalog in da zato odhaja. Redkokdo bo verjel temu — izgovoru. Vlade navadno ne odhajajo tedaj, ko si utrjuje tla pod nogami, ampak tedaj, ko se jim tla majoje! Sedaj se nam zdi manjše verjetno, kar so trdili po volitvah vladi nasprotni listi, da se je namreč vladna večina številno sicer ohranila, ali da je postala nezanesljiva. Bržkone bo to tudi vzrok odstopu ministerstva Dreyfussardov. Vladi sovražni listi se rogajo kar naravnost in označajo ta odstop kakor kapitulacijo, kakor beg pred komoro. »Libre parole« pravi, da, če bi bil njegov (ministerskega predsednika) vspeh na volitvah res tako velik, potem bi Waldeck-Rousseau počakal vsaj toliko, da ga zbornica proslavi. Nikdo da si ne more predstavljati tega, da bi kabinet odstopal neposredno po svojem triumfu.

Tako je. In res konstatujejo poročila iz Pariza, da je ta odstop prvi tak slučaj v zgodovini republike. — Vsa ministerstva so čakala dosedaj na sestanek kamore in so se umaknila potem, ko so v komori ostala v manjšini.

Kriza v Srbiji. Torej Vučić ostane in Pašić je pogorel. Mi smo že v prvih vesteh povdarjali, da je Pašić, ko je bil obsojen radi atentata na Milana, izprosil pomiloščenje s tem, da je zatajil svojo minolost in svojo stranko, da torej ni igral posebno čestne vloge. Zatajil pa je s tem, da je nekako pripoznal, češ, da je vsaj del radikalne stranke nelojalen. A ta del pa je ravno radikalna inteligenca. Lahko je umeti, da je bil ta del stranke silno ozlovoljen in da je Pašiću obrnil hrbet vzlic njegovim prejšnjim zaslugam za stranko. Dosedanji ministerpredsednik Vučić pa je pridobil za se ravno te elemente. Prizadevanja Pašićeva, da bi prišel na vlado, pa so bila tako nestrpna, da so začeli sumiti o njem tudi oni radikale, ki so mu bili ohranili simpatije. Pa še nekaj je prišlo umes. O Pašiću se je slutilo, da je za posojilo, katero je radikalna stranka skoro enoglasno odklonila, dočim je bilo znano, da se ministerski predsednik Vučić nimalo ne ogreva za načrt o posojilu. Tako je torej prišlo, da se je velika večina izrekla za Vučića in proti Pašiću in ostanejo vsi ministri, razun ministra za trgovino, Milanačića, njega, ki je izdelal tisti odločni načrt za najetje posojila.

Tržaške vesti.

Odlični vspehi Slovenke v Rusiji. Hčerka g. dr. Jenkotta in gospe Terezine Jenkoga, Eleonora Jenkova je na peterburški medicinski fakulteti izvršila svoj prvi medicinski rigoroz vseskozi z odliko. — Čez par tednov se vrne v domovino na počitnice. Naše najiskrenejše čestitke.

Osebnost. Vojaški kurat, veleč. g. Anton Jaklič garnizijske bolnišnice v Trstu je imenovan vojaškim kapelanom I. vrste za vojaško svečeniško-pastirsko območje Zadersko. Mnogi znanci in prijatelji veleč. g. kapelana bodo obžalovali njegov odhod in mu voščijo vse dobro na novem mestu njegovem.

Slovanški gostje na tržaških tleh. (Zvšetek.)

Urednik Ante Jaklič (La pensée Slave) obžaluje, da se ni mogel udeležiti shoda v Ljubljani. On prirčno pozdravlja milegoste: Ruse, ki so v trepet vsem slovanofobom, Poljske, aristokracije slovanov, in Čeha, »slovanске možgane«, kakor jih je nazval Victor Hugo. Govornik govori obširno o nemškem »Drang nach Süden«, ki si hoče osvojiti Trst, to točko, ob kateri se razvije, kakor je dejal neki francoski državnik, prihajajo evropska vojna. Govoril je o tem, kako je prav za prav Trst — staro Tržašče — mesto s slovensko večino, ako odštejemo tuje podanike Italijane in drugo tujo primas ter je izrazil nado, da morje adrijsko bo zopet slovensko. Ne bo pa, ako ne bo med Slovani sloga, katero naj bi propovedovali slovanški novinarji! Na žalost smo Slovani znani zlok svoje notorične nesloge. Bog dal, da bi bilo v bodoče boljše, da se nam ne bodo smejali slavofobi, ko napadamo drug drugega. Govornik je izrazil željo, da, ko se enkrat slovanški novinarji zopet snidejo na kongresu v Trstu, najdejo

tu že drugo, slovanško lice mesta, do česar pač mora priti, ker je na naši strani pravica, na strani nasprotnikov pa krivica in sila. V to: na zdar in slava, ki pomenja zmago!

Na to je »Sl. pev. društvo« zapelo Jenkovo »Buči morje adrijsko«!

Poljak drž. posl. Danielak je slavil krasoto slovanških zemlja, raztezajočih se od morja do morja ter je ogorčeno kazal na dejstvo, da v tej lepi domovini zlasti mi Slovani v kljub vsej konstituciji ne uživamo nobenih pravic. Še tukaj, ko se prijateljski shajamo, nam je policija za petami, da čuje, kaj govorimo! Obstanek Avstrije je odvisen od Slovanov in Trst bo toliko časa avstrijsko mesto, dokler bo tudi slovensko. Govornik želi, da bi se vsi Slovani zli v skupno veliko morje, združili se v skupno veliko armado, v kateri bi posamičnim slovanским plemenom pripadale — uloge kakor v vojski posamičnim vrstam orožja. Eni naj so artilerija, drugi konjenica, tretji pehota, a vsi skupaj ena velika vojska proti skupnim sovragom.

Kar se tiče naglašane skromnega vprejema, spominja govornik na poljski pregovor: kolikor je hiša ubožnejša, tem dražja. Slovanški časniki niso prišli iskat palač; prišli so na vaša sra! Govornik je čital v »Edinosti«, da je Ljubljana »srce in glava« slovenskega naroda. On bi želel, da bodi Ljubljana srce, glava pa — Trst. Zaključuje je zagotavljal Slovence, da s mejo v svojih bojih vedno računati na pomoč Poljakov ter je izrazil željo, da bomo najdalje v 2 letih v Trstu že imeli svoj Narodni dom ter da v doglednem času dobimo pravice, ki nam tičejo.

Čeh dr. Baxa je risal hude boje češkega naroda, izlasi čeških manjšin; pozival je slovenske žurnaliste, da se po vzgledu nasprotnikov vselej in povsodi zavzemajo za slovanске brate, kjer-koli se istim godi kaka krivica ter da iz vsake tudinajmanjšje krivice napravijo vseslovensko afero. (Klic: Nemoi pa Hilsnerjevo!) Napil je slovanški solidarnosti.

Čeh drž. posl. Klofač je v dolgem govoru slikal, kako naj slovanška inteligenca vedno in povsodi išče zaslonbe in moči v ljudstvu in kako bi morala biti pojma »slovensko« in »demokratsko« nerazdružljiva. »Ravnost narodu, ravnost narodu!« to je geslo, po katerega izvrševanju še le pride do prave veljave in moči tista slovanška zvezanost, ki se dandanašnji nahaja še le v embriju.

Peveci so zapeli »U boj!«

Dr. Vergun je pričel ruski ter nadaljeval hrvatski. Slavil je »Edinost« — ta »programni organ« Slovanov. Izrazil je svoje veselje, da ga je v Trstu prvi Slovanec, ki ga je srečal, pozdravil ruski; hvalil delovanje »ruskega kružka« ter razpravljal o velikem pomenu ruščine kakor trgovinskega občila. Povedal je značilno dejstvo, da se primorski Slovani, nahajajoči se v daljnem Port Arturu, naročajo na njegov »Slovanški vek«; tožil je o razkisanosti Slovanov po deželah in državah ter naglašal, da je edina rešitev Slovanstva v skupnem knjižnem jeziku in namorju. To slovanško morje naj nas vse »pokrsti«, da bomo edini v duhu in naporih.

Hrvatski književnik Katalinić-Jereto v je v vznešenih besedah slavil slovensko-hrvatsko Adrijo, po kateri naj vihra čedalje več naših zastav. V to ime je napil Trstu in slovenskim in hrvatskim Leonidam.

Sledil je zopet pevski zbor.

Gospa Karla Ponikvarjeva je v imenu tržaškega narodnega ženstva pozdravila nositelje luči in prosvete, boritelje za naše sveto pravo ter je pozivala brate Slované, da nam pomagajo tudi v bodoče, kakor so nam prikočili na pomoč o priliki debate o jugoslovanški univerzi in o gimnaziju v Celju. (Ta lepi govor gospe Ponikvarjeve prinesemo dobesedno. Op. ur.)

Sledila je pesem.

Gospa dr. Vergunova je v kratkem govoru povedala, kako je prišla z daljnega severa med slovanске sestre in brate, da čuje in razume njih težave. Govornica je izrazila željo, da bi se našlo med slovanškimi ženami mnogo junakinj, s kakoršnje se poučajo Francozi, voditeljice, kakor je bila Jeane de Arce.

Za pesmijo nas je povabil Čeh urednik Žalud na V. kongres slovanških časnikarjev v Plzen, na to skrajno točko zapadnih

Slovanov, ki se borijo junaški proti germanški invaziji, ter nam je obljubil seznaniti nas s krasotami češke šumave.

Sledila je zopet pesem.

Č. g. Dostal je izvajal, kako treba v praksi izvrševati slovanško vzajemnost, kako podpirati slovanško industrijo in trgovino. Govornik je slikal razmere na Slovenskem v obče in izlasi na Primorskem ter dejal, da nam ni pomoči, dokler se ne utrdimo gospodarski. Angleži in Amerikanci so postali najprej bogati, potem še le gospodarji sveta. Govornik je zaključil slovenski, poziva, naj se držimo čudotvornega gesla »svoj k svojemu« ter je napil Trstu — vratom Slovanstva!

Čeh dr. Richter je napil našim pevcem in pevcem in Slovenec g. J. je prirčno priporočal, naj slovanški bratje nesejo naše pozdrave sestram in bratom v daljnih ter je izrekel nado, da premagamo svoje sovražnike, držé se načela: v edinosti je moč! Nihalo bide od vzhoda k zahodu, Nemštvu solnce zahaja, a nam Slovanom zasije lepši dan!

Čeh Kusak je napil naši diki, vladiki Strossmayerju.

Predsednik dr. Dula se je prirčno zahvalil na gostoljubju ter se spominjal svojih mladih let, ko je z mnogimi vrliimi Slovenci in Hrvati študiral na Dunaju prava. V zadnjih 30 letih da smo dosegli marsikaj, česar prej nismo imeli. Govornik nam želi, da bi šla naša zastava vedno — naprej!

Prof. Mandić je zaključil banket z izrazom simpatij dru Duli in slovaškemu narodu, šegar usoda je toli podobna naši. Kakor gine na tisoče slovaške vrle mladine v morju madjarstva, tako se potapljam tudi mi v tujem morju. Mi smo največi trpini na jugu, kakor oni na severju. Govornik je izrazil nado, da se Slovaki kmalu osvobodijo madjarskega jarma.

S tem se je o polnoči zaključil krasni sestanek, ki ostane vsem udeležencem v neizbrisnem spominu. Gostje so se podali deloma še v kavarno »Commercio«, izvečine pa v svoja stanovanja.

Slovanški gostje so ostavili Trst. Večina njih se je že predminolo noč odpeljala v Benetke. Ostali — med njimi izlasi drž. posl. Klofač ter pisatelja Vergun in Radić — so se pa odpeljali sinoči z brzovlakom. Na peron je došlo posloviti se mnogo tržaških Slovencev. Še tikom pred odhodom so gostje zatrjali, da jim dnevi, preživljeni na slovanški zemlji, ostanejo neizbrisno v najlepšem spominu. Sploh da je gostoljubnost in ljubeznjivost Slovencev nadkrilila vsa njih pričakovanja. Najprisrčnejše so si stiskali roke s tržaškimi rodoljubi in še, ko se je že premikal vlak, so klicali: Na svidenje na otvorjenju »Narodnega doma«!

Tudi mi kličemo iz sra: na srečno in veselo svidenje!

Mejpotoma na primorskih tleh. Preljeli smo:

Ob vstopu na Primorsko so [slovanским časnikarjem v pozdrav zavihrale slovenske zastave po hišah v bližini kolodvora v Divači. Lepo je bila odičena hiša g. Obersnela. Med gosti je navstalo živahno zanimanje. — Bližali smo se ponosni Sežani. Ob potu po hišah, drevsih, vinskih trtah, povsod je bilo vse polno slovenskih zastav in zastavic. Na kolodvoru v Sežani pa so bila zbrana vsa narodna društva, občinski zbor z županom g. Mahorčičem na čelu in mnogo drugega naroda.

Navdušeni živio-klici so doneli milim gostom v pozdrav, a ti so tudi krepko odzdravljali. Ko se je vlak ustavil so naši slovanški bratje, večinoma izstopili, a njim v pozdrav je na to sežanski župan, g. Mahorčič izrekel nekaj presrečnih besed. Predsednik časnikarjev, g. Dula, se mu je na bratskem pozdravu zahvalil vsprejemu, a vsi časnikarji so bili na silno iznenadeni in so glasno hvalili ponosni in rodoljubni nastop vrlih sežanskih Slovencev.

Na postaji Prosek so pričakovali z zastavami prihod vlaka mnogi ondodni vrli rodoljubi, njim na čelu pevsko društvo »Hajdr« s zastavo. Tudi ob potu, ki vodi s Proseka, je bilo lepih pozdravov.

V Nabrežini so bile odičene vse bližnje hiše s zastavami. Ob železnici so stali mnogi rodoljubi in so klicali v pozdrav navdušeno: Živio!

Prosimo pojasnila in zadoščenja. Pišejo nam: Ko sem šel dne 20. t. m. na južni kolodvor, da se pridruživim onim, ki so vsprejemali slovanске časnikarje, sem imel priliko ogledati si na kolodvorskem atriju

seledečo predznost: Na zidu je prilepljeno, mej drugimi, tudi neko nemško naznanilo o novi istrski železnici. Na tem naznanilu so vse postaje imenovane v laškem jeziku, iz-
vzemši Dekani, Koper, Škofije in Milje. Te štiri postaje so zaznamovane na prvem mestu v laškem in (a le v oklepajih) tudi v slovenskem pravopisu. Že to je sramotno, da se čisto slovenski kraji pišejo na prvem mestu v laškem in še le v oklepajih v slovenskem jeziku.

To pa ni najhuje na teh s a m o n e m š k i h naznanilih! Nesramno je, da so vsa štiri slovenska imena v oklepajih prečrtana z ravnimi črtami in s črnilom!!

Mi ne vemo, kedo je zakrivil to brezobraznost; ali to moramo že reči, da se nam po dejstvu, da so bila slovenska imena na naznanilu prečrtana lepo ravno in s črnilom, zdi izključeno, da bi bil to brezobraznost zagrešil kakov pobalin iz občinstva; marveč se nam usiljuje misel, da se je to zgodilo v kaki pisarni državne železnice — uprave! Kajti, zdi se nam izključeno, da bi bila kaj takega storila tržaška uprava južne železnice. Tudi tako daleč ne-
čemo segati, da bi dolžili upravo samo, ali to jedno zahtevamo: pojasnila! In potem na vsaki način: zadoščenja!

Poročevalec.

Avita cultura na »stari cesti«! Pišejo nam: Ko smo minolega ponedeljka šli po »stari cesti« proti Opčinam, smo opazili na novi cesti, po kateri bo tekla električni tramvaj, neko tablico z nekim nadpisom. Ker pa nismo umeli pisave, smo šli mirno naprej. Naenkrat pa smo začuli neko vpitje za seboj in ozriši se, smo videli nekega moža, ki je dajal znamenje, da se tam ne sme hoditi. — Da-si pa smo moža ogovorili slovenski, je on nadaljeval v laščini, v kateri nam je kazal na imenovani nadpis. Ko smo povedali, da ne umemo tega nadpisa in ko smo še dostavili, da bi moral biti tam tudi slovenski nadpis, nam je ta slavn mož rekel, da za one ljudi, ki hodijo tam mimo, ne pomaga niti turški nadpis — ker da tako ne znajo čitati!

Mi se nismo pričkali dalje, ker je ome-
njeni paznik premalenkostna oseba, da bi se
prepirali z njimi, ali molčati ne moremo, ker
je dotičnik žalil večino našega ljudstva, pri-
hajajočega v Trst.

Slavna uprava nove tramvajske proge
demonstrira, torej predno teče novi tramvaj
proti našemu ljudstvu, s tem, da razobeša
samolaške nadpise in s tem, da postavlja
paznike, ki niso, ali ki nečejo biti večji na-
šemu jeziku!

Gospodi bodi povedano in sicer na uho:
da bomo izvajali posledice in hodili še na-
dalje na Opčine, kakor tudi nazaj! Hočemo
videti, kdo bo trpel škodo!

Popotnik.

Občni zbor zavoda sv. Nikolaja v Trstu. (Dalje.)

Društvene račune sti pogledali g. i. Me-
tika Pegan in Slava Godina.

Iz poročila voditeljice notranje uprave
posnemljemo:

Neprijetnosti, spojene z notranjo upravo,
so velike, ali prepričanje, da je zavod po-
treben, je še močnejše. To prepričanje pre-
maga končno vse predsodke in pripoznano
bo od vseh strani to zavetišče, ki vsprejem-
lje v svojo obrambo one sloje ženstva, na
katere je pozabljal dosedaj ves svet. Tudi
služkinja naj ne bo mrtev stroj, brez glave
in srea. Ampak tudi ona naj bo čuteče bitje.
Ljubi naj svoje gospodarje in vdana naj jim
bo, zahtevati pa sme tudi ona, da gospodarji
vidijo v njej — človeka. Če je služkinja
zvesta, sme pa za svojo zvestobo zahtevati
ljubezni. Tudi služkinja naj se zaveda svoje
ženske časti: tudi njo boli, če se žali nje
sramozljivost. Sedaj pa ima mesto, kjer se
more pritožiti, nekdo je tu, ki jo čuva; to
je naš zavod sv. Nikolaja. Da to ni preti-
rano, dokazuje dejstvo, da je v teku 4 let
zglašanje v zavodu tako naraslo, da so pro-
stori postali pretesni. A ne silijo dekleta v
zavod le zato, ker vedo, da dobe tu hrano
in streho, ampak v veliki meri jih vabi tudi
zavest, da dobe tu varstva, zaščite.

Od ustanovitve zavoda, t. j. oktobra
1898, pa do zvršetka leta 1901 je bilo vspre-
jetih v zavod 1783 deklet. In sicer leta
1898 od oktobra pa do zvršetka decembra
761, leta 1899 401, leta 1900 607 in leta
1901 699. Te številke so v jasen dokaz, da
zavod napreduje, da se dekleta sama zave-
dajo dobrotnosti istega. Nadaljnji dokaz je
okolnost, da se gospodinja brez razlike narod-

nosti rade zatekajo v zavod, kadar potrebu-
jejo služkinje. To je tem pomembnejše, ker
je tu več posredovalnic, za katere neprestano
deluje hrupna reklama. Reči smemo torej, da
je zavod na dobrem glasu.

Velika ovira nadaljnjemu razvoju zavoda
je bila tenost prostorov. Sedaj bo odpoma-
gano tudi temu, ko se zavod preseli v lastno
hišo v ulici Sette Fontane št. 34, kamor se
zavod preseli v mesecu avgustu. Na tem na-
predku pa se imamo zahvaliti »Tržaški po-
sojilnici in hranilnici«. Tej moramo biti hva-
ležni in je želeli, da bi naše služkinje reče-
nemu denarnemu zavodu kazale tudi svojo
hvaležnost s tem, da bodo vse v to hranilnico
ulagale prihranke svoje, dočim jih je bilo do
sedaj mnogo, ki so svoj prihranjeni novič
nalagale v ptujih, neprijateljskih nam zavodih.
(Pride še.)

Poziv z otoka Brioni. Kdor želi dobro
naši družbi sv. Cirila in Metodija, naj izvoli
— proti odškodnini 2 K — izdati odpošil-
jatelja neke golobije razglednice, pisane
dne 19/5.

Drobne vesti. S strehe je padla
včeraj 50 letna Marija Merlak, stanujoča v
ulici Rena. Podala se je bila namreč na
streho, ki je od tal 8 m visoka, da bi tam za-
lila cvetice; poprijela pa jo je omotica, valed
česar je zgubila ravnotežje in padla na dvo-
rišče. Zadobila je več nevarnih ran po vsem
telesu; prenesli so jo v bolnišnico.

Nagla smrt. Na cesti pod Šklednjem
(blizu bivše tovarne olja) umrla je nagloma
50 letna Katarina Brioni iz Trsta, Corso št.
7. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv.
Justu.

Uzoren soprog. V hiši št. 5
ulice Rivo so včeraj aretirali 49-letnega
Petra Padovan, ker je hotel svojo ženo, 46-
letno Marijo z nožem zabosti. Prišel je nam-
reč pijan domov ter zahteval od žene denarja,
da bi šel zopet v gostilno. Žena pa mu ni
mogla dati denarja, ker ga ni imela in vsled
tega se je mož razkačil.

Dražbe premičnin. V petek, dne 23.
maja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled
sredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za ci-
vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin:
v ulici Economu št. 2, hišna oprava; Kja-
din št. 86, bečkl; v ulici Fontana št. 1,
hišna oprava; v ulici dell'Istituto št. 3,
hišna oprava; na Borsnem trgu št. 1, uhod
ulica Malcanton, železna blagajna in ure.

Vremenski vestnik. Včeraj: topli me-
ob 7. uri zjutraj 12.2 ob 2 uri popoldne
12.5 — C.° — Trtkomer ob 7. uri zjutraj 762.3
— Danes plims ob 12.12 predp. in ob 8.35
pop.; osek. ob 2.54 predpoludne in ob —
popoldne.

Društvene vesti.

Odbor političnega društva »Edinost«
bo imel svojo sejo v soboto ob 7. uri in pol
zvečer.

Telovadno društvo »Tržaški Sokol«
priredi drugo javno telovadbo na nedeljo dne
29. junija t. l. na vrtu »Kosumnega dru-
štva« pri sv. Ivanu s popolnoma novim
vspešdom.

»Slovansko pevsko društvo« v Trstu
vabi svoje pevke in pevce za jutri, v petek
dne 23. t. m. na redno skupno vajo ob 8.
in pol uri v »Slovanski čitalnici«. Akoravno
smo bili posebnost to zimo izredno okupirani
z rednimi in še več izrednimi vajami za dva
velika koncerta, katera je društvo priredilo,
se vendar podpisani nadeja od požrtvovalnosti
pevcev, da ostanejo zvesti našemu društvu
ter da se odzovejo njega pozivu. Ob jednem
naznanja podpisani, da se sprejemajo sedaj
nove moči, ker hočemo pričeti z učenjem no-
vih komadov. Moogoštevilnega odziva na-
deja se ODBOR.

**Plesni odsek »Trgovskega izobraže-
valnega društva«** vabi na zaključek plesnih
zabav, ki bo v prostorih »Slovanske čital-
nice« (ulica S. Francesco št. 2.) v nedeljo
dne 25. maja 1902. z mnogovrstnim pro-
gramom: sviranjem malega orkestra, preda-
vanjem, dvema igrama. — Začetek točno ob
6. uri in pol popoldne. — Ustpnina za
nečlene 1 K, dame proste.

Pevsko društvo »Vesela« v Šklednju
vabi na veliki jubilejni koncert, kateri se bo
vršil v nedeljo dne 1. junija 1902. v novi
veliki dvorani gospe Marije Sanein p. d. Oraš
v proslavo 50-letnice pevanja gospoda Jožefa
Sanein Drejač. — Vspered: 1. Patzke: »Ro-
kovanje«, koračnica, orkester. 2. I. Bartl:
»Oj Planine«, mešan zbor. 3. Tittl: »Slo-
vanska overtura«, orkester. 4. Govor. 5. S.

Gregorčič: »Deklamacija«, deklamuje g. čna
Marija Godina. 6. Brajša: »Himna pev. dru-
štva Vesela«, možki zbor. 7. Sommer:
»Amalia«, valček orkester. 8. Fr. Grbič:
»Slovanski brod«, možki zbor. 9. Parma:
»Intermezzo iz opere Ksenia«, orkester. 10.
Hr. Volarič: »Zvečer«, peterospev bariton
solo. 11. Kling: »Dva vesela ptičca«, kon-
certna polka, orkester. 12. Hr. Volarič: »Ve-
sela družba«, mešan zbor. 13. Štrobl: »Ju-
goslovanski potpourri«, orkester. 14. Jenko:
»Nek dušman vidi«, možki zbor. 15. Tittl:
»Serenada«, orkester. 16. V. Vanda: »Čve-
terospev. 17. Zajc: »Hrvatski potpourri«, or-
kester. 18. F. S. Vilhar: »Domovini«, mešan
zbor. 19. Waldteufel: »Na drsališču«, valček,
orkester. 20. Leban: »Venček«, možki zbor.
21. Schneider: »Polka«, orkester. 22. Hr.
Volarič: »Po morju«, četerospev. 23. Schrei-
ner: »Vsakemu nekaj«, potpourri orkester.
24. F. S. Vilhar: »Slovenec in Hrvat«, možki
zbor. 25. Schneider: »Gallop«, orkester.

Pri koncertu sodeluje vojaški orkester c.
kr. pešp. Freiherr von Waldstätten št. 97. —
Vstopnina za osebo 50 st. (25 nvč.) Začetek
točno ob 6. uri zvečer in trajal bo v zabavo
vdeležencev do polnoči.

V slučaju neugodnega vremena prenese
se za v nedeljo dne 8. junija.

Mnogoštevilnega obiska nadeja se

odbor.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Volilni shod v Dekanij.** Podpisani
sklicuje v dan 25. t. m. ob 4. uri popoldne
javen shod volilcev v prostore kosumnega
društva — eventualno v prostore Margarite
Grizon.

Dnevni red: 1. O volitvah. 2. Razni
nasveti.

Shod se bo obdrževal edino iz tega na-
mena, ker se hoče v to narodno občino ume-
šavati naš najhujši sovražnik, t. j. italijansko
politično društvo Istre se svojim načelnikom!
Slišim, da je po srenjah več strahov. Jaz ne
pripadam nobeni lokalni stranki! — Jaz no-
čem podpirati in delovati za nijedno kasto,
proti nijedni kasti! Jaz nisem ni za kako
osebo, ni proti kakim osebi!

Jaz želim iskreno, da občinsko vladar-
stvo pride v roke narodno, gospodarsko in
moralno značajnim možem! To mi je edini
smoter!

Josip Kompare,
dež. poslanec.

Vesti iz Kranjske.

* **Nov štrajk v Ljubljani.** pa bolj ne-
dolžen! Štrajkajo namreč — realci! In proti
— šolskemu slugi! Štrajk pa so zapričeli s
tem, da ne kupujejo več pri njem kruha in
klobasic. Marveč so si naročili v to moža, ki
ima oblastveno dovoljenje za prodajanje kruha
po ulicah. Okoli tega moža so se včeraj vr-
šili najživahnejši prizori.

Razne vesti.

Tragična smrt deteta in samomor. Na
Dunaju se je pripetil nastopni veletragični
slučaj. Neki uradnik je imel dva otročiča:
enega treh let, enega devetih mesecev. V
tej rodbini je služila 17-letna Katarina Čeh.
Ista je bila baje zelo naklonjena otročičema.
Včeraj so šli stariši popoldne od doma in
so varstvo otročičev poverili služkinji. Proti
7. uri se je uradnik povrnil domov in se je
tako približal k postelji malega otročiča. A ko
se ga je dotaknil, je zapazil v svojo grozo, da
je dete mrzlo — mrtvo. V tisti hip pa je
začel tudi, da je nekaj težkega padlo na
tlak pred hišo. Bila je dekla, ki se je iz
obupa vrgla skozi okno podstrešja. Na rešilni
postaji so pogodili, da so lasje služkinje omo-
čeni s petrolejem. Bržkone jej je bil prej
namen politični s to tekočino in se zažgati.
No, pozneje se je odločila za skok na cesto.
Krivda služkinje pa je bila v tem, da je
otroka pogrnila štirikrat prepregnenim po-
grinjalom in je glava deteta prišla bržkone
pod pregrinjalo, zbok česar se je isto — za-
dušilo. Služkinjo so prenesli v bolnišnico,
kjer je kmalo umrla. Ta slučaj emo naveli
v svarilo našim ljudem, izlasti materam, ka-
terim je poverjena skrb za take male otro-
čiče.

**Loterijske številke, izrebane dne 21.
maja:**
Lvov 69 90 89 6 52
Praga 78 18 43 35 58

Brzljavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 22. (B.) — Zbornica poslancev.
Mej došlimi spisi je interpelacija posl. Le-
nassija in tovarišev do ministerskega pred-
sednika radi dogodkov v občini Krmin ter
interpelacija posl. Biancinija in tovarišev do
ministra za trgovino radi udeležbe Dalma-
cije na mednarodni razstavi rezbarstva na
Dunaju.

DUNAJ 22. (B.) Med došlimi spisi je
nadalje interpelacija posl. Niementowskega in
tovarišev radi podražavljenja cesar-Ferdinand-
ove severne železnice. Interpelantje povdar-
jajo, da je to jedno najvitalnejših vprašanj
obratne politike, da se velike obratne žile
združujejo v jednotno mrežo državnih želez-
nic. Na različna vprašanja tičoča se zakon-
skih načrtov, odkazanih gospodarskemu od-
seku, je odgovoril načelnik tega odseka, po-
slanec Skene, da ni kriv odsek, ki ni bil ni-
kdar nesklepčen, ampak, da je kriv zistem
kontingentiranja govornikov, ki se ni izka-
zal, ako se najvažnejše stvari niso mogle
rešiti.

Govornik hoče sklicati odsek čim prej,
morda že za 30. dan maja. V nadaljevanju
razprave o proračunu pravosodnega minister-
stva je povdarjal posl. Kleewein potrebo no-
vega kazenskega zakona in je podrobno go-
voril o ječah in kaznilnicah. — Poslanec
Dobozynski je grajal počasno revizijsko po-
stopanje na najvišjem sodišču, na čemer je
krivo naraščanje poslov, ne da bi pomnožili
mesta sodnikov.

Seja traja dalje.

Bolezen pravosodnega ministra.

DUNAJ 22. (B.) O bolezni ministra za
pravosodje, barona Spens-Boodena, je izdano
nastopno sporočilo: Sinoči zmrna mrzlica,
noč deloma nemirna, zdravljenje rane nor-
malno, infiltracija ni napredovala. (Ministri
so operirali neko oteklino na vratu. Op.
ured.)

Pogajanja mej Avstrijo in Ogrsko.

BUDIMPEŠTA 22. (B.) Ogrska tele-
grafna korespondenčna pisarna javlja: Mini-
sterski predsednik pl. Szell je konferiral
danes predpoludne z dr. Körberjem. Tuli
med avstrijskimi in ogrskimi ministri posa-
mičnih strok so se predpoludne vršili razgo-
veri. Szell in Körber, potem Lukacs, Böhm-
Bawerk, Call in Daranyi bodo ob 3. uri
popoldne nadaljevali zapričete konference.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Velikanska rastava pohištva in
tapečarij. Izvenredno ugodne
cene. X X X
VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana).
Moje pohištvo donesete s seboj. —
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
— T R S T —
TOVARNA: ZALOGE:
Via Tessa, Piazza Rosario št. 2
vogl (šolsko poslopje)
Via Limitanea, in Via Riberge št. 21
Telefon št. 670.
Velik izbor tapečarij, zrcal in slik. Iz-
vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI ČRNIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na pa obrod
ali železnico franko.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali
megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolie,
stenskih ur

se nahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Anton Breščak

v Gorici, Gospodsk
ulica št. 14 in ulica
Vetturini ima v zalogi v veliki izbiri pohištva vseh
slogov za vsak stan od najboljše izdelka. V
zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime
palatno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke.

Skladišče vina

ulica Acquedotto
23. Prodaja vina na
sodih in buteljkah, Fine pašne in dezertne vina na
debelo in drobno, franko na dom po najugodnejših in
konkurenčnih cenah.

Gostilna „Al Transwaal“.

prej „Anteo Gobbo“ Via dello Scoglio.
(nasproti Drejevi pivovarni)

Podpisani priporoča I. vrste istrska, vi-
pavska in dalmatinska vina, refošk, kraški
teran, Opolo, prosek, nadalje Dreherjevo
pivo, Pizensko in Spaten v botiljkah.

Domača kuhinja vedno pripravljena.
Krogličje. Svojim rojakom se toplo pripo-
roča

Fran Benčič, krčmar.

ZALOGA DALMATINSKIH VIN

iz lastnih kletij

in

ISTRSKI TERAN,

ki se toplo priporoča družinam, gosp. krčmar-
jem in restavracijam.

Simeon Pavlinović, ul. Chiozza 11.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v

ulica Riborgo št. 25 po domače
k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste
obuvala za moške, žensko in otroke.
Isti popravlja male stvari brezplačno
vsakovrstno obuvalo ter sprejema na-
ročbe na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

V najem se odda

hiša z dvema stanovanj in vrtom v
Rojanu. Natančneje se poizve v našem
uredništvu.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za
gospode, gospe in otroke.

Poštarne naročbe se izvrše takoj. Pošiljatelj se pošt-
nine proste.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se
izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-
kurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in službenecv konsum-
nega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in
c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr.
javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.
priv. avstr. Lloyd.

Spoštovane slovenske gospodinjice!

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Metodijevo

cikorijo.

S koščekom sladkorja zavžite po potrebi 20 do 40 kapljic,
da povpešite prebavo ter zadobite čisto in nezasiženo snazjenje.

A. Thierry-jevega balzama

se zeleno varstveno znamko »nuna« in na kovinskem zamašku vtis-
njeno tvrdko. Edino pristno vdobiva se v lekarnah. Po
prešti 12 malih ali 6 velikih steklenic 4 krone.

Thierry (Adolf) Limited lekarna k angelju varuhu v Pregradi
(Rogatec Sauerbrunn.)

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zeleno varstveno znamko »nuna«, ki je
registrovana v vseh naprednih državah.

ADOLF HAUPTMANN

V LJUBLJANI.

Tovarna oljnatih barv, firneža, laka in
steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki so franko na razpolago.

Paglianovo mazilo (sirup)

za osveženje in čiščenje krvi

.. .. prof. Ernesta Pagliano

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdravstvenem vodstvu min. za notranje posle, koje je dovolilo razprodajo.
Odlikovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higije-
nični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.

Dvor višjega sodišča v Lucca je izdal razsodbo po
koi ima tvrdka Hieronima Pagliano izključno pravico postopati proti vsa-
komur, ki bi razpečaval ponarejanja, ter je ob jednom prisodil tvrdki vse sodne
troške in odvjetniške troške provzročene do leta 1897.

Naš sirup je ravno isti, kojega je izumil 1838. pok. naš stric prof. Hieronim
Pagliano ter h-animo njegove izvirne recepte, s kojimi se je dokazala resnica.
Vsi ti dokumenti ki so p-sani z njegovo lastno roko, so bili predloženi pri-
stojnemu sodišču

Pozivljamo vsakegar, da prekliče; to zadošča v dokaz resnice, koje smo
vedno trdili in razkrili brezvestne laži gotovih špekulantov. Zgotaj označene
listine zamore si vsakdo ogledati. Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte
vedno izdelke, koji nosijo na lončku in ovitkih našo varstveno znamko. Tvrdka
nima druž. c. Napolj 4, Calata S. Marco.

Hôtel Central Gombač

— v Sežani. —

Podpisani dovoljuje si naznaniti slav. občinstvu, da
je odprl dne 3. maja t. l. novi Hôtel, obstoječi iz 25 čed-
nih sob.

K Hôtelu spadajo kavarna, restavracija in krasen vrt.
Toči se pristni teran iz najboljših kraških kletij, Dre-
herjevo in Pizensko prve vrste.

Domača kuhinja vedno preskrbljena z gorkimi in
mrzlimi jedili po zmernih cenah.

Točna in poštena postrežba.

Za obilen obisk se priporoča cenj. občinstvu udani

Anton Gombač,

lastnik.

Odlikovana
1894.

1891.

Odlikovana
1894.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn
ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva
Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.

Samostojna tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. — — — Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinjših del vseh
slogov, enako z izvršnimi strugarji in rezbarji in najbolje izurjenimi tapetarji, tako, da lahko
prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil,
prenosišč. uradov itd. z navadnim in najfinjšim pohištvom.

Za mizarje.

Velika zbirka obkladov (remeša), strugarskih in rezljarskih izdelkov, za izdelova-
nje zrezanega in pooblačenega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol. kornizov in vseh drugih
mizarjskih potrebščin.

Vsaka konkurenca izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč z
to napravljene pečeh, ter se tvrdka drži gesla: Solidnost in točnost v postrežbi.

Vrhu tega se jamči za vsak posamezen kos. — Brzjavi: Doljak — Solkan.

ŠTEFAN CRUCIATTI

ornamentalni kamnosek.

TRST. — Via della Pietà št. 25. — TRST.
izvršuje iz istrskega mramorja in kraškega
kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do
najlepšega in komplciranega dela.

Specijaliteta za napisne plošče in nagrobne
spomenike.

Velika zaloga slanega ali žaganega mramorja
v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altarje, kakor
tudi za podove bodisi bele ali barvane.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih
cenah.

Julij Redersen

zdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih
aparatur.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst.
(Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati
modroi, umetne roke in noge, berglje, er-
nični pasovi, elastični pasovi in nogovice,
suspensori, elektroterapevtski aparati, aparati
za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov za kirurška zdravljenja, angleški
predmeti od gumija in nepremočljivih snovi

Odlikovan z dvema zlatimi in bro-
nastimi kolajnami

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angleškem in francoskem
vzorcu izdeluje po meri cenj. damam
in gospodom kakor tudi za otroke. Delo
okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Tomsig Ludvik

v Gorici, ulica Morelli št. 30.

DELAVNCA

za pozlačevanje in dekoracije

Sprejema vse v to stroko spadajoče
poprave, toliko za cerkve kolikor za
zasebnike. Velika in izbrana zaloga
latev za okvirje in drugih predmetov
po zelo nizkih cenah.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti giedališču „Armonia“
s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke
po meri in najugodnejših cenah. V pro-
dajalnici ima tudi zalogo perila za
delavski stan po izvenredno nizkih cenah.
Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se na-
pravijo po meri.

Ivan Angeli

ulica Canale 5

zraven cerkve sv. Antona novega.

Je edini tovarnar čopičev vseh
vrst in ščetk, nahajajoč se na
tržaškem trgu ter zamore konku-
rirati z vsakomur.

VELIK IZBOR velikih ščetk od grive ali
korenik tudi malih. Angleške ščetke za čistiti
obuvala, nepelomljivi ameriški glavniki,
angleške ščetke za zobovje čistiti, specijalitete
za parfumovanje angleškega in domačega
izdelka vse po jako znižanih cenah.